

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ

ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ

Χρεόγραφα: Μετοχές ανωνύμων εταιρειών, ομολογίες, έντοκα γραμμάτια κλπ που αποτελούν μια προσωρινή τοποθέτηση των κεφαλαίων της επιχείρησης. Ομαδοποιούνται στο κυκλοφορούν ενεργητικό.

ΜΕΤΟΧΕΣ

Συμμετοχές: Μετοχές ανωνύμων εταιρειών, καθώς και συμμετοχές στο εταιρικό κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 10% του μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου των επιχειρήσεων αυτών και αποκτώνται με πρόθεση διαρκούς κατοχής. Ομαδοποιούνται στο πάγιο (μη κυκλοφορούν) ενεργητικό

Συγγενής Επιχείρηση

- Ασκούμε ουσιώδη επιρροή στις καθημερινές λειτουργικές και χρηματοδοτικές αποφάσεις (μία επιχείρηση τεκμαίρεται ότι είναι συγγενής όταν κατέχουμε άμεσα ή έμμεσα τουλάχιστον 20% του ΜΚ)

Θυγατρική Επιχείρηση

- Ελέγχουμε τις καθημερινές λειτουργικές και χρηματοδοτικές αποφάσεις (μία επιχείρηση τεκμαίρεται ότι είναι θυγατρική όταν κατέχουμε άμεσα ή έμμεσα τουλάχιστον 50% του ΜΚ)

Μέθοδοι Λογιστικοποίησης των Επενδύσεων σε Μετοχές

- Μέθοδος του Κόστους
- Μέθοδος της Καθαρής Θέσης
- Μέθοδος της Εύλογης Αξίας
 - Μέσω της ΚΑΧ (μετοχές κρατούμενες για εμπορία)
 - Μετοχές διαθέσιμες για πώληση
- Σε όλες τις μεθόδους
- Αρχική αναγνώριση στην τιμή κτήσης
- Τα έξοδα αγοράς χρεογράφων προσαυξάνουν την τιμή κτήσης (ΕΛΠ)

Μέθοδος	ΚΘ	Κόστους	ΕΑ - ΚΑΧ	ΕΑ – ΙΚ
Αρχική Αναγνώριση	Κόστος	Κόστος	Κόστος	Κόστος
Εισόδημα (ΚΑΧ)	Κέρδη που Αναλογούν	Μερίσματα	Μερίσματα + Διαφ. Αποτ.	Μερίσματα
Μεταγενέστερη Αποτίμηση	Κόστος + Εισόδημα - Μερίσματα (έλεγχος απομείωσης)	Κόστος (έλεγχος απομ.)	Εύλογη Αξία	Εύλογη Αξία
Αναγνώριση στα ΙΚ				Διαφορά Αποτίμησης
Μερίσματα	Μείωση Συμμετοχών	Έσοδο (ΚΑΧ)	Έσοδο (ΚΑΧ)	Έσοδο (ΚΑΧ)

19

Μέθοδος του Κόστους

- Έσοδο αναγνωρίζεται με τη διανομή μερίσματος
- στην απογραφή τέλους χρήσης αποτίμηση στην κατ' είδος χαμηλότερη αξία μεταξύ τιμής κτήσης και τρέχουσας αξίας

Μέθοδος της ΕΑ μέσω ΚΑΧ

- Έσοδο αναγνωρίζεται με τη διανομή μερίσματος
- στην απογραφή τέλους χρήσης αποτίμηση στην τρέχουσα αξία
- Η διαφορά αποτίμησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα

Μέθοδος της ΕΑ μέσω ΙΚ

- Έσοδο αναγνωρίζεται με τη διανομή μερίσματος
- στην απογραφή τέλους χρήσης αποτίμηση στην τρέχουσα αξία
- Η διαφορά αποτίμησης αναγνωρίζεται στα Ίδια Κεφάλαια
- Η διαφορά αποτίμησης μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης όταν η μετοχή πουληθεί

Έννοια τρέχουσας αξίας μετοχής: Δεν προσδιορίζεται.

Για εισηγμένους στο Χρηματιστήριο τίτλους μπορεί να είναι η τιμή κλεισίματος της τελευταίας ημέρας της χρήσης ή η μέση τιμή κλεισίματος ενός χρονικού διαστήματος (π.χ. τον τελευταίο πριν από την απογραφή μήνα.

Αν η διοίκηση της εταιρείας κρίνει ότι η χρηματιστηριακή τιμή δεν αντιπροσωπεύει την εύλογη αξία, απαιτείται αποτίμηση της μετοχής.

Ομοίως, απαιτείται αποτίμηση όταν η μετοχή δεν είναι εισηγμένη.

Παράδειγμα 1

Η επιχείρηση ΑΒΓ απέκτησε την 1/1/20Χ1 100 (από τις 1.000) μετοχές της ΧΨΖ προς €50 την μετοχή. Στην χρήση 20Χ1, η ΧΨΖ πραγματοποίησε κέρδη ύψους €70.000 και μοίρασε μέρισμα ύψους € 30.000. Στις 31/12/20Χ1 η τρέχουσα αξία της μετοχής της ΧΨΖ ήταν € 60. Την 1/1/20Χ1 όλες οι μετοχές πουλήθηκαν προς € 65 την μετοχή. Ζητούνται οι σχετικές ημερολογιακές εγγραφές στα βιβλία της ΑΒΓ.

Παραλλαγή: Η άσκηση να λυθεί ξανά υποθέτοντας ότι η τρέχουσα αξία της μετοχής της ΧΨΖ στις 31/12/20Χ1 ήταν € 40.

Παράδειγμα 2

Διενεργείστε στα βιβλία της ΑΒΓ τις ημερολογιακές εγγραφές που προκύπτουν από τα παρακάτω γεγονότα:

15/4/20Χ5: Αγορά 1.000 μετοχών της ΧΨΖ Α.Ε. προς 10 Ευρώ το τεμάχιο. Τα έξοδα αγοράς ανέρχονται σε 100 Ευρώ.

20/6/20Χ5: Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της ΧΨΖ α.ε. αποφασίζει τη διανομή μερίσματος 2 Ευρώ ανά μετοχή.

3/7/20Χ5: Η ΑΒΓ εισπράττει το μέρισμα.

31/12/20Χ5: Διαπιστώνεται ότι η τρέχουσα αξία της μετοχής της ΧΨΖ είναι 7 Ευρώ.

12/2/20Χ6:

(α) Οι μετοχές πωλούνται προς € 9 η μία.

Εναλλακτικά:

(β) Οι μετοχές πωλούνται προς € 12 η μία.

Παράδειγμα 3 (Μετοχές – Μέθοδοι Αποτίμησης)

Διενεργείστε τις ημερολογιακές εγγραφές που προκύπτουν από τα παρακάτω γεγονότα υποθέτοντας:

(α) ότι τα έξοδα αγοράς και πώλησης των μετοχών ανέρχονται σε 1% της αξίας της συναλλαγής και

(β) για την λογιστική παρακολούθηση των μετοχών η επιχείρηση εφαρμόζει την μέθοδο F.I.F.O σε καθεστώς διαρκούς απογραφής..

1) Αγορά 1.000 μετοχών της ΕΤΕ προς 6 Ευρώ το τεμάχιο.

2) Αγορά 2.000 μετοχών της ΕΤΕ προς 7 Ευρώ το τεμάχιο.

3) Πωλούνται 2.000 από τις μετοχές προς 9 Ευρώ.

4) Πωλούνται 300 από τις μετοχές προς 5 Ευρώ (F.I.F.O.).

5) Η ΕΤΕ ανακοινώνει μέρισμα 2 Ευρώ ανά μετοχή.

6) Τα μερίσματα κατατίθενται στο λογαριασμό όψεως της επιχείρησης

Επενδύσεις σε Ομόλογα (Ετήσιας διάρκειας)

- Με την αγορά καταβάλλεται η ονομαστική αξία και με τη λήξη τους εισπράττεται η ονομαστική αξία και οι δουλευμένοι τόκοι
- Εφόσον η αγορά γίνει την ημερομηνία εκδόσεως, καταβάλλεται μόνο η ονομαστική αξία.
- Εφόσον η αγορά γίνει σε ημερομηνία μεταγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης, στο αντίτιμο περιλαμβάνονται και οι δουλευμένοι μέχρι εκείνη την ημερομηνία τόκοι
- Στην απογραφή τέλους εμφανίζονται οι δουλευμένοι τόκοι σε μεταβατικό λογαριασμό του ενεργητικού ως «Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα»

Παράδειγμα 4 (Ομόλογα – Αγορά την ημερομηνία Έκδοσης)

Η ανώνυμη εταιρία ΑΒΓ αγόρασε την 1/9/20Χ0 τραπεζικά ομόλογα εκδόσεως 1/9/20Χ0, επιτοκίου 18% και ονομαστικής αξίας 1.000 €. Τα παραπάνω χρεόγραφα κράτησε μέχρι τη λήξη τους οπότε και τα ρευστοποίησε. Διενεργείστε τις σχετικές ημερολογιακές εγγραφές

Παράδειγμα 5 (Ομόλογα – Αγορά σε μεταγενέστερη ημερομηνία χωρίς αλλαγή επιτοκίων)

Η ανώνυμη εταιρία ΑΒΓ αγόρασε την 1/10/20Χ0 τραπεζικά ομόλογα εκδόσεως 1/9/20Χ0, επιτοκίου 18% και ονομαστικής αξίας 1.000 €. Τα παραπάνω χρεόγραφα κράτησε μέχρι τη λήξη τους οπότε και τα ρευστοποίησε.

Προσδιορίστε την τιμή αγοράς των ομολόγων και διενεργείστε τις σχετικές ημερολογιακές εγγραφές

Παράδειγμα 6 (Ομόλογα – Αγορά σε μεταγενέστερη ημερομηνία με αλλαγή επιτοκίων)

Η ανώνυμη εταιρία ΑΒΓ αγόρασε την 1/10/20Χ0 τραπεζικά ομόλογα εκδόσεως 1/9/20Χ0, επιτοκίου 18% και ονομαστικής αξίας 1.000 € αντί € 915.

(α) Τα παραπάνω χρεόγραφα κράτησε μέχρι τη λήξη τους οπότε και τα ρευστοποίησε.

Διενεργείστε τις σχετικές ημερολογιακές εγγραφές

(β) Τα ομόλογα πωλήθηκαν την 1/12/20Χ0 αντί € 980.

Διενεργείστε τις σχετικές ημερολογιακές εγγραφές

Επενδύσεις σε Έντοκα Γραμμάτια (ετήσιας διάρκειας)

- Με την αγορά καταβάλλεται η παρούσα αξία και με τη λήξη τους εισπράττεται η ονομαστική αξία.
- Αναγνωρίζονται μη δουλεμένοι τόκοι

Παράδειγμα 7 (Έντοκα Γραμμάτια– Αγορά την ημερομηνία Έκδοσης)

Η ανώνυμη εταιρία ΑΒΓ αγόρασε την 1/9/20Χ0 έντοκα γραμμάτια ελληνικού δημοσίου εκδόσεως 1/9/20Χ0 ονομαστικής αξίας 1.000 €, αντί 833 €. Τα παραπάνω χρεόγραφα κράτησε μέχρι τη λήξη τους οπότε και τα ρευστοποίησε. Διενεργείστε τις σχετικές ημερολογιακές εγγραφές